

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka ve věci

žalobce: **SHYPOT, družstvo**
sídlem Trboušanská 802/31, Dolní Kounice
zastoupený JUDr. Edvardem Petříkem, advokátem
sídlem Dědická 16, Brno

proti
žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**
sídlem Kolářská 451/13, Opava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15.9.2015, č.j. 6409/1.30/15-3, sp. zn. S9-2015-203,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15.9.2015, č.j. 6409/1.30/15-3, sp. zn. S9-2015-203, kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský

kraj (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 20.7.2015, č.j. 14687/9.30/15-7, sp. zn. S9-2015-203, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen „zákon o zaměstnanosti“). Správního deliktu se měl žalobce dopustit tím, že umožnil výkon nelegální práce ve smyslu § 5 písm. e) bodu 1 zákona o zaměstnanosti, když dne 18.9.2014 na pracovišti stavby zateplení budovy Nemocnice Znojmo umožnil osobám ukrajinské státní příslušnosti (pracovníci M. P., M. H. a I. D.) výkon závislé práce spočívající v pomocných stavebních pracích mimo pracovněprávní vztah, čímž došlo k porušení § 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce (dále jen „zákoník práce“), a dále tím, že umožnil osobám M. H. a I. D. výkon závislé práce bez zaměstnaneckých karet, čímž došlo k porušení § 89 odst. 1 zákona o zaměstnanosti. Za to byla žalobci podle § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti uložena pokuta ve výši 140 000 Kč a povinnost uhradit náklady správního řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb. Podanou žalobou se žalobce domáhá zrušení i uvedeného prvostupňového rozhodnutí.

I. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce namítá, že správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav, nesprávně právně věc posoudily a řízení zatížily vadami zakládajícími nezákonnost správních rozhodnutí.
3. Žalobce má za to, že prvostupňový orgán neprokázal a ani se blíže nezabýval tím, v čem spočívalo umožnění výkonu závislé práce žalobcem, kdo v této souvislosti za žalobce jednal a vůči komu, takovou osobu ani nevyslechl, a neobjasnil tak skutkový stav bez jakýchkoli pochybností. Žalobce dále uvádí, že se prvostupňový orgán nedostatečně vypořádal s pojmovými znaky závislé práce a řádně a přesvědčivě neodůvodnil jejich kumulativní naplnění. Pokud nelze bez důvodných pochybností tvrdit a prokázat, že se v daném případě jednalo o výkon nelegální závislé práce, je nezbytné v souladu se zásadou in dubio pro reo rozhodnout ve prospěch údajného pachatele. Prvostupňový orgán přitom nedokazoval k otázkám, jak konkrétně se projevoval vztah nadřízenosti žalobce vůči osobám, kterým měl umožnit výkon nelegální práce, kdo těmto osobám dával pokyny a v jaké formě a jménem koho osoba vydávající pokyny vystupovala.
4. Prvostupňový orgán podle žalobce v rozporu s § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), přihlédl pouze k okolnostem svědčícím v neprospěch žalobce. S poukazem na judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu žalobce dále upozorňuje na povinnost při výkladu smluvních ujednání co nejvíce ctít autonomii vůle smluvních stran. Pokud se hodlal prvostupňový orgán zabývat obchodněprávní rovinou vztahů mezi žalobcem a dotčenými fyzickými osobami a případně prokázat její existenci, měl hodnotit i samotnou smlouvu o dílo, jakož i skutečnosti, jakým způsobem je ze strany dotčených osob podáváno daňové přiznání, hrazeny platby za sociální zabezpečení a zda tyto osoby vedly účetnictví a měly platná živnostenská oprávnění.
5. Žalobce dále namítá, že úřední záznam o skutečnostech zjištěných při kontrole podle § 132 odst. 1 a 2 zákona o zaměstnanosti nemůže být ve správním řízení použit jako důkazní prostředek, neboť poskytuje správnímu orgánu pouze předběžnou informaci o věci, přičemž k dokazování průběhu událostí popsanych v úředním záznamu slouží mj. svědecký výslech osoby, která úřední záznam pořídila, nikoli záznam samotný.

6. Žalobce konečně namítá, že z provedených výpovědí svědků nevyplývá nadřízenost žalobce vůči dotčeným osobám, ani skutečnost, že tyto osoby od žalobce či osoby oprávněné za něj jednat dostávaly pokyny, kdy tyto pokyny dostávaly a o jaké pokyny se jednalo; tuto skutečnost neprokazuje ani žádný jiný důkaz založený ve spise.
7. Svoji žalobní argumentaci žalobce rozhojnil v podané replice. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24.2.2005, č.j. 2 Afs 62/2004-70, uvádí, že k plnění příkazů dochází prakticky ve všech případech zadávání prací a činností, tedy nejen v rámci pracovního poměru. Podle žalobce v daném případě nebyla zkoumána hranice, kdy se jedná o závislou práci organizovanou samotným zaměstnancem podle jeho možností a schopností a kdy o samostatný výkon podnikatelské činnosti vykonávaný na základě požadavků objednatele.
8. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí i rozhodnutí prvostupňové zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

II. Shrnutí vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření nesouhlasí se žalobou, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Věcně setrvává na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí.
10. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Průběh řízení před soudem

11. Zdejší soud již o žalobě jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne 7.11.2017, č. j. 62 Ad 4/2015-79, kterým napadené rozhodnutí žalovaného zrušil. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný kasační stížnost, které Nejvyšší správní soud vyhověl a rozsudek zdejšího soudu zrušil.
12. Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku ze dne 16.8.2018, č.j. 1 Ads 404/2017-31, s odkazem na rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 30.3.2017, č.j. 22 A 65/2015-45, a ze dne 16.8.2017, č.j. 41 A 62/2015-49, které potvrdily závěry inspektorátu a žalovaného, že M. P. a I. D. vykonávali přinejmenším dne 18.9.2014 pro žalobce závislou práci jako jeho zaměstnanci, dospěl k závěru, že krajský soud nedůvodně vytkl inspektorátu, že se opomněl zabývat možnostmi, zda uvedení pracovníci nemohli v rámci smlouvy o dílo vykonávat samostatnou výdělečnou činnost, a že práci, kterou vykonávali, nelze považovat za realizaci díla.
13. Zdejší soud tedy posoudil důvodnost žaloby opětovně, vázán ve smyslu § 110 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v jeho rozsudku ze dne 16.8.2018, č.j. 1 Ads 404/2017-31.

IV. Posouzení věci

14. Žaloba byla podána včas (§ 72 s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

15. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného a bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s. dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. V projednávané věci je sporné, zda byl úplně zjištěn skutkový stav a zda byl skutkový stav správně vyhodnocen z hlediska naplnění všech znaků skutkové podstaty správního deliktu podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, tedy zda žalobce coby zaměstnavatel svým jednáním umožnil výkon nelegální práce fyzickým osobám M. P., M. H. a I. D. Jak vyplynulo ze správního spisu, žalobce byl na základě rámcové smlouvy o dílo, uzavřené se ZATEPLENÍ, REVITALIZACE PEKSTAV s.r.o. (dále jen „PEKSTAV“) dne 26.5.2014, a dodatku k této smlouvě č. 01/2014 ze dne 26.5.2014 zavázán provést práce spočívající v zateplení fasády Nemocnice Znojmo.
17. Jak vyplývá z protokolu o kontrole č.j. 130942-14/2014-530000-61, dne 18.9.2014 byla na adrese MUDr. Jana Janského 11, Znojmo, při provádění prací na zateplení budovy Nemocnice Znojmo Celním úřadem pro Jihomoravský kraj provedena kontrola zaměstnávání cizinců podle § 126 odst. 4 zákona o zaměstnanosti. Při kontrole bylo zjištěno, že na zateplení budovy pracovalo sedm pracovníků ukrajinské státní příslušnosti, kteří při kontrole dokladů prohlásili, že pracují pro žalobce; tuto skutečnost stvrdili svým podpisem do Záznamu z kontroly č.j. 1309442-3/2014-530000-61 I. D. a M. G., ostatní odmítli záznam podepsat. Při kontrole nebyl přítomen zástupce žalobce. Pracovníci M. H., M. P. a I. D. předložili výpisy ze živnostenských rejstříků, ostatní pracovníci předložili pracovní smlouvu či dohodu o provedení práce uzavřenou se žalobcem. S pracovníky byly sepsány úřední záznamy, které odmítli podepsat.
18. V rámci kontroly byl dále sepsán úřední záznam o podaném vysvětlení č.j. 130942-11/2014-530000-61 s P. K. Z předmětného úředního záznamu vyplývá, že P. K. pracoval pro Trigema Building a.s. (dále jen „Trigema“), která měla uzavřenu smlouvu o dílo s PEKSTAV. P. K. neznal žalobce a nevěděl, od jakého data pracovali jeho zaměstnanci na předmětné stavbě. Uvedl, že každý pracovník na stavbě musí být proškolen o bezpečnosti práce na stavbě a musí toto poučení podepsat. Co se týká docházky, k ní P. K. uvedl, že většina pracovníků má kartu k elektronickému docházkovému systému, kterou se prokazují na terminálu stavby, a u ostatních osob, které tuto kartu nemají, má subdodavatel povinnost vést stavební deník a tam pracovníky zapisovat.
19. Dne 19.5.2015 provedl prvostupňový orgán výslech P. K. jako svědka. Ten vypověděl, že pracoval jako technický pracovník u Trigema a byl odpovědný za kontrolu a průběh prací na stavbě, a to vůči Trigema a investorovi. Vypověděl dále, že kontroloval práci i jiných společností, se kterými Trigema uzavřela smlouvu na splnění díla. Dále uvedl, že na každé stavbě je určena odpovědná osoba za jednotlivé řemeslo, se kterou je uzavřena smlouva, a vůči ní je poté případně uplatňována odpovědnost. P. K. uvedl, že nebyl hlavním stavbyvedoucím a neznal další subjekty, se kterými byly uzavřeny smlouvy o dílo. PEKSTAV měla na stavbě na starosti zateplení budovy, které kontroloval, a dále jednal s pracovníkem odpovědným za technické věci, který rozdělával práci mezi další pracovníky v rozsahu prací uvedených ve smlouvě. Přítomnost pracovníků na staveništi kontrolovala Trigema. Každý pracovník měl vystavenou kartu, na základě které měl přístup na stavbu. Dále P. K. uvedl, že nový pracovník předtím, než je mu vystavena karta, musí být uveden jmenovitě ve stavebním deníku zhotovitele. P. K. potvrdil předložený přípis „Kompletní docházka“ jako výstup ze systému evidence osob na stavbě ze dne 17.9.2014. P. K. dále

vedl, že je možné, že na pracovišti byla přítomna i osoba neuvedená v seznamu, ovšem na odpovědnost zhotovitelů; případné návštěvy v přehledu ani stavebním deníku vedeny nebyly, podléhaly však režimu kontroly. Pokud jde o školení o bezpečnosti a zdraví při práci, to provedla při převzetí pracoviště Trigema. P. K. dále dodal, že zhotovitel následně zvolil zástupce, který každého nového pracovníka proškolil v oblasti bezpečnosti a zdraví při práci. K předloženému přípisu převzetí pracoviště uvedl, že se nejedná o doklad toho, že uvedené osoby byly školeny v den převzetí pracoviště. K předloženému dokladu s jeho podpisem a jmény pracovníků uvedl, že se jedná o výpis pracovníků PEKSTAV a dodal, že nemůže zaručit kompletnost tohoto výpisu. Co se týká pracovníků žalobce, k nim P. K. uvedl, že Trigema má uzavřenu smlouvu s PEKSTAV a že tyto osoby považuje za pracovníky společnosti PEKSTAV; P. K. neměl informaci od společnosti PEKSTAV, že má uzavřenu smlouvu se žalobcem.

20. Součástí spisového materiálu je též protokol o výsledku pracovníka celního úřadu J. B. ze dne 19.5.2015. Svědek J. B. uvedl, že na pracovišti se nacházeli též jiní pracovníci z České republiky, kteří vyměňovali okna. Dále dodal, že na pracovišti se nacházelo mnoho osob, neboť budova se kompletně rekonstruovala. Pracovníci podílející se na zateplení fasády míchali lepidlo, lepili pláty na zateplení a uklízeli po sobě. Všichni tito pracovníci vykonávali obdobnou činnost a střídali se v ní. Na pracovišti nebylo možné poznat, zda byla práce organizována, ani nebylo zřejmé, že by se zde nacházela osoba, která by dávala pokyny a určovala pracovní úkoly. Co se týká znaku nadřízenosti a podřízenosti, J. B. uvedl, že stavbyvedoucí zadával práci dalším osobám a mezičlánky, tedy vedoucí pracovníci, kteří by udělovali příslušné úkoly konkrétním pracovníkům, zde nebyly; na pracovišti se nacházel toliko hlavní stavbyvedoucí z Trigema. Za žalobce se na pracovišti nenacházela žádná osoba, která by řídila pracovníky, nicméně I. D. při legitimování jednal za ostatní pracovníky, mluvil s pracovníky celního úřadu, jevil se J. B. jako vedoucí pracovník. Při sepisování protokolu s prvním z pracovníků I. D. poté, co byl někým telefonicky kontaktován, ostatním pracovníkům sdělil, aby nevypovídali. J. B. dále uvedl, že konkrétní projevy pokynů kontrolní pracovníci neviděli s tím, že všechny osoby věděly, co mají dělat. Na otázku, jakým způsobem kontrolní pracovníci zjistili, že dotčené osoby pracují pro žalobce, J. B. odpověděl, že tato skutečnost vyplynula z jejich vyjádření, konkrétně se tak měl vyjádřit stavbyvedoucí a dále M. G., který uvedl, že pracuje s kolegy, nicméně své prohlášení odmítl podepsat. Dále J. B. uvedl, že všichni pracovníci vykonávali stejnou práci a nebylo možné rozlišit, zda některá z těchto osob je zaměstnancem a jiná osobou samostatně výdělečně činnou, a dále že nebylo možné přiřadit konkrétní práci k osobě, která ji vykonala, neznal jména konkrétních osob.
21. Prvostupňový orgán na základě výše uvedených skutkových podkladů dospěl k závěru, že ze svědecké výpovědi P. K. a J. B. vyplynulo, že M. P., M. H. a I. D. vykonávali v den kontroly na pracovišti totožnou práci jako osoby, které měly se žalobcem uzavřenu pracovní smlouvu či dohodu o provedení práce. Všechny tyto osoby míchaly lepidlo, lepily pláty na zateplení a uklízely po sobě, v této činnosti se střídaly. Prvostupňový orgán k tomu též uvedl, že M. P., M. H. a I. D. se na pomocných pracích podíleli osobně a jejich zastupitelnost byla řešena pouze zaměstnanci žalobce, kteří vykonávali stejnou činnost za stejným účelem, ke splnění díla objednaného PEKSTAV u žalobce. Práce byla organizována, dotčené osoby byly při jejím výkonu závislé na ostatních pracovnících žalobce a bez jejich společné práce by žalobce nemohl dostát svým závazkům vůči PEKSTAV. Prvostupňový orgán dovodil, že závislé postavení těchto osob je potvrzeno

mimo jiné umožněním jejich přístupu na pracoviště, neboť bez rozhodnutí žalobce by tyto osoby nemohly danou práci vykonávat.

22. Prvostupňový orgán dále dovodil, že co se týká výkonu práce „podle pokynů zaměstnavatele“, tento znak závislé práce nelze chápat absolutně, čili nelze vyžadovat, aby zaměstnavatel vždy ukládal konkrétní příkazy k výkonu práce. Prvostupňový orgán uvedl, že přestože z protokolu o výsledku svědka J. B. vyplynulo, že na pracovišti nebyl zjištěn nadřízený, který by M. P., M. H. a I. D. uděloval pokyny a řídil je, nelze z toho dovozovat, že uvedené osoby nebyly v podřízeném postavení vůči žalobci. Prvostupňový orgán dále uvedl, že na pracovišti byli zaměstnanci žalobce, kteří vykonávali totožnou činnost jako M. P., M. H. a I. D., a též jim v okamžiku kontroly nikdo neuděloval pokyny a nekontroloval je; ani v případě těchto osob nelze o výkonu závislé práce pochybovat, a to i s ohledem na charakter opakujících se prací, kdy při zahájení výkonu určitých prací postačuje, je-li práce vysvětlena a jsou určeny základní pracovní úkony. Dále prvostupňový orgán z protokolu o výsledku J. B. dovodil, že za vedoucího pracovníka se označil I. D., a dále že z protokolu o výsledku P. K. vyplývá, že na pracovišti musel být odpovědný pracovník, se kterým by P. K. mohl jednat ve věcech technických. Závislost pracovníků žalobce dovodil prvostupňový orgán též z toho, že M. P. a I. D. byli podrobeni školení o bezpečnosti práce, přičemž M. H. se školení v době kontroly ještě nepodrobil, neboť byl zřejmě na pracovišti první den a nebyla mu vystavena ani vstupní karta, která by jej zaevidovala do systému o pohybu pracovníků na stavbě.
23. Prvostupňový orgán dále dovodil, že zmínění pracovníci vykonávali práci „jménem žalobce“, neboť výkon práce těchto osob žalobce následně vyfakturoval PEKSTAV jako objednateli díla; prvostupňový orgán upozornil, že nebylo možné odlišit, který z pracovníků vykonával konkrétní práci, přičemž za celé odvedené dílo, které bylo předáno PEKSTAV, nesl odpovědnost žalobce a všechny osoby, které za něj práci vykonaly, vystupovaly při výkonu činnosti na stavbě jeho jménem. Činnost zmiňovaných pracovníků na pracovišti nevykazovala znaky samostatnosti ani znaky díla, neboť tyto osoby se při pracích na zateplení budovy střídaly v jednotlivých pracovních úkonech s ostatními pracovníky (zaměstnanci) žalobce. Prvostupňový orgán uvedl, že v rámci samostatné výdělečné činnosti nese odpovědnost za výsledek práce sama podnikající osoba, která má volnost při samotném výkonu práce, práci si včetně časového harmonogramu určuje sama a vykonává ji vlastním jménem a nese za ni odpovědnost.
24. Současně prvostupňový orgán dovodil naplnění znaku „hospodářské závislosti“ M. P., M. H. a I. D. na žalobci, neboť není pochyb o tom, že se nenacházeli na pracovišti za účelem poskytnutí občanské výpomoci, nýbrž za účelem výkonu práce a získání odměny za ni. Též dovodil, že práce byla vykonávána soustavně, neboť M. P. vykonával práci na stavbě od 3.7.2014 a I. D. od 13.3.2014, kdy se účastnili školení o bezpečnosti práce; co se týká M. H., ten byl na pracovišti první den za účelem výdělků a lze tedy předpokládat, že jeho činnost měla být soustavnější, tedy že se soustavnou stát měla.
25. Podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti se právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba správního deliktu dopustí tím, že umožní výkon nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 1 nebo 2 citovaného zákona.
26. Podle § 5 písm. e) bodu 1 zákona o zaměstnanosti se nelegální práci rozumí výkon závislé práce fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah.

27. Podle § 5 písm. e) bodu 2 zákona o zaměstnanosti se nelegální prací rozumí práce vykonávaná cizincem v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez tohoto povolení, je-li podle tohoto zákona vyžadováno, nebo v rozporu se zaměstnaneckou kartou vydanou podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky nebo v rozporu s modrou kartou; to neplatí v případě převedení na jinou práci podle § 41 odst. 1 písm. c) zákoníku práce.
28. Podle § 2 odst. 1 zákoníku práce je závislou prací práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně.
29. Dále podle § 2 odst. 2 zákoníku práce musí být závislá práce vykonávána za mzdu, plat nebo odměnu za práci, na náklady a odpovědnost zaměstnavatele, v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě.
30. Podle § 3 zákoníku práce může být závislá práce vykonávána výlučně v základním pracovněprávním vztahu, není-li upravena zvláštními právními předpisy. Základními pracovněprávními vztahy jsou pracovní poměr a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr.
31. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 13.2.2014, č.j. 6 Ads 46/2013-35, č. 3027/2014 Sb. NSS: „Společným rysem a jakýmsi leitmotivem všech znaků závislé práce vymezených (nově) v § 2 odst. 1 zákoníku práce, je osobní či hospodářská závislost zaměstnance na zaměstnavateli. Tyto znaky slouží k odlišení závislé práce od jiných ekonomických aktivit (zejména samostatného podnikání), ale také od aktivit jiného charakteru (zejména mezilidské výpomoci). Proto musí správní orgány při postihování nelegální práce v řízení obviněnému prokázat naplnění všech těchto znaků – zaměstnanec osobně a soustavně vykonává práci jménem zaměstnavatele a podle jeho pokynů, přičemž se vůči zaměstnavateli nachází v podřízeném vztahu“. Dále podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13.10.2015, č.j. 2 Ads 151/2015-27, „Pokud by se smluvní strany snažily zastřít existenci pracovněprávního vztahu uzavřením občanskoprávní nebo obchodněprávní smlouvy, je namístě posuzovat jejich soukromoprávní vztah podle jeho pravé povahy. Při posuzování, zda dochází v konkrétním případě k výkonu závislé práce, nemůže být rozhodujícím, na jakém formálním základě pracovník svou činnost provádí. I pokud smluvní strany uzavřou občanskoprávní či obchodněprávní smlouvu, která splňuje veškeré zákonné náležitosti, bude nutno posoudit jejich vztah jako pracovněprávní, naplňuje-li činnost realizovaná na základě takových smluv znaky závislé práce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2014, č. j. 3 Ads 101/2013-28).“.
32. Správní orgány jsou v případě prokazování nelegálního zaměstnávání bezesporu nositeli důkazní povinnosti a jsou povinny postupovat tak, aby byl zjištěn takový skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 odst. 1 správního řádu). Tomu ostatně odpovídá i uplatnění zásady vyšetřovací (vyhledávací), podle níž je za zjištění skutkového stavu odpovědný správní orgán (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.12.2010, č.j. 4 Ads 44/2010-132). Správní orgán má povinnost zabývat se všemi důkazními návrhy účastníka řízení, a to z hlediska jejich potřebnosti pro zjištění skutkového stavu. V případě, kdy je skutkový stav nejasný či neúplný, je třeba, aby se tyto mezery pokusil správní orgán odstranit dalším dokazováním.
33. Namítá-li žalobce, že úřední záznam o skutečnostech zjištěných při kontrole podle § 132 odst. 1 a 2 zákona o zaměstnanosti nemůže být ve správním řízení použit jako důkazní

prostředek, tak k tomu zdejší soud uvádí, že z prvostupňového rozhodnutí nelze dovodit, že správní orgán z takových úředních záznamů vycházel. Celní úřad sice při kontrole sepsal s pracovníky na stavbě úřední záznamy, ovšem tito pracovníci podpisem jejich obsah nepotvrdili, jak ostatně vyplývá z protokolu o kontrole č.j. 130942-14/2014-530000-61. Předmětné úřední záznamy tedy nebyly ve správním řízení použity jako důkaz. Prvostupňový orgán vycházel především z protokolů o výpovědi svědků P. K. a J. B.

34. Namítal-li žalobce, že v projednávané věci nebyl v dostatečné míře zjištěn skutkový stav, tak zdejší soud mu zapravdu nedává. Pokud prvostupňový orgán dospěl k závěru, že M. P., M. H. a I. D. vykonávali práci na základě pokynů žalobce, resp. na základě smlouvou určeného odpovědného pracovníka, a byli na pracovišti organizováni jednotlivými úkoly stejně jako zaměstnanci žalobce, tak tento závěr má oporu ve zjištěném skutkovém stavu.
35. Pokud jde o činnost, v daném případě zateplování fasády, která byla vykonávána na témže místě ve stejných podmínkách a se stejnými pracovními prostředky, přičemž pracovníci prováděli míchání lepidla, lepení plátů na zateplení a úklid, tak tato práce nevykazovala žádné známky provádění díla, neboť nebylo možné rozlišit výsledek práce jednotlivých zaměstnanců žalobce od případného výsledku činnosti osob samostatně výdělečně činných. Tyto osoby tak nemohly v rámci smlouvy o dílo vykonávat samostatnou výdělečnou činnost. Prvostupňový orgán se této otázce věnoval a zdůvodnil, proč smlouvy o dílo považoval v posuzované věci za zastřené pracovní právní vztah. Zdůraznil přitom, že je třeba zkoumat skutečný charakter vykonávané práce, nikoli její smluvní vymezení.
36. Závěr prvostupňového orgánu, potvrzený žalovaným, že se žalobce dopustil správního deliktu ve smyslu § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, tak s ohledem na dostatečně zjištěný skutkový stav ob stojí. M. P., M. H. a I. D. vykonávali na kontrolovaném pracovišti tutéž práci jako další osoby, u nichž nebylo sporu o tom, že se jednalo o zaměstnance žalobce. Výsledek jejich práce nebylo možné odlišit od výsledku práce ostatních zaměstnanců žalobce. Práce všech zúčastněných měla opakující se charakter a nevykazovala žádné známky díla.
37. Zdejší soud tak má za to, že žalovaný aplikoval správný právní předpis, v jeho mezích správnou právní normu, přitom pochybení, jež by mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, se nedopustil ani při její aplikaci na zjištěný skutkový stav. Zdejší soud tak neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náklady řízení

38. O nákladech účastníků řízení před zdejším i kasačním soudem soud rozhodl jediným výrokem podle § 60 odst. 1 s.ř.s. věty první s.ř.s. ve spojení s § 110 odst. 3 s.ř.s.
39. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně úspěšnému, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však neshledal, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. října 2018

David Raus, v.r.
předseda senátu